

ELİF
ÖĞRETMEN

© 2016, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-151-217-4

Sertifika No: 75092

<i>Hayat Yayınları</i>	: 609
<i>Edebiyat</i>	: 69
<i>Kitabın Adı</i>	: Elif Öğretmen
<i>Yazarı</i>	: Hüseyin Yılmaz
<i>Yayın Editörü</i>	: Erol Şahnacı
<i>Metin Editörü</i>	: Ahmet Savaş
<i>Kapak Tasarım</i>	: Yunus Karaaslan
<i>İç Tasarım</i>	: Hayat Yayınları
<i>Baskı Yeri ve Tarihi</i>	: İstanbul, 2025
<i>Baskı ve Cilt</i>	: Uzunist Matbaa A.Ş.

Sertifika No: 68922

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3

Fındıkzade - Fatih / İstanbul

Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 259 80 96

www.hayatyayinlari.com - e-posta: hayat@hayatyayinlari.com

✂ /hayatyayinlari /hayatyayinlari

HÜSEYİN YILMAZ
ELİF
ÖĞRETMEN

Hüseyin Yılmaz

Adıyaman'ın Gerger kazasına bağlı Çobanpınar köyünde doğdu.

İlk, orta ve lise eğitimini doğduğu topraklarda tamamladı.

Gazete ve dergilerde ilk yazıları yayınlanmaya başladığında henüz bir lise öğrencisiydi.

1986 yılında İpsala Sarıcaali köyü karakol komutanı olarak askeri vazifesini yaparken ilk romanı, aynı zamanda da ilk kitabı olan "Hüzün Çiçeği"ni kaleme aldı.

Askerlik dönüşü İstanbul'a yerleşip fildi gazeteciliğe başladı. Gözünü daldan budaktan sakınmayan, düşündüğünü söyleyen kişiliği önüne o günlerin netameli mevzuu yakın tarihi sürükler. Gazeteciliğinde üzerine gittiği, araştırdığı, röportajlarla zenginleştirdiği bu çalışmalarını daha sonra "Yakın Tarihimizin Anlatılamayan Hikâyesi" başlığı altında altı kitapta topladı.

1992 yılında bütün hedef ve ideallerine sırt dönüp bir ticârî tezgahın başına geçtiğinde henüz otuz iki yaşındaydı. Arkasında dokuz kitap, bir yığın yazı, konferans ve televizyon programı ve kendi çapında şöhrat bırakmıştır.

Ben ne yaptım, deyip uyandığında arkasına bir çeyrek asır daha atmıştır. Kısmen dünyayı kazanmış ama bu, onun ruh dünyasını tatmin etmemiş, acılarını dindirmemiştir. Düşünmek için yaratılmış olduğuna inanan yazar, zaman zaman bir ilkokul mezununun ticarî başarılarının arkasından şaşkınlıkla bakmıştır. 1992'de bıraktığı yere dönmek için kolları sıvar ama yirmi beş kayıp yılı vardır. Tek tesellisi kitapların yol göstericiliği yerine bu çeyrek asırda hayatın kılavuzluğundan ders almış olmasıdır. Küçücük bir tesellidir bu.

Elif Öğretmen, bu çeyrek asrın olgunlaştırdığı meyvedir. Bir bakıma Doğu Gerçeği ve Müslüman Kürtler'in tamamlayıcısı bir roman. Yazar, bu ülke ve milletin birlik ve saâdetine hizmet edecek bir unsur olarak gördüğü Elif Öğretmen'e kırk yıllık meşguliyeti olan Kürt meselesini taşır.

Yazar; lirik bir şiiri andıran bu romanı, hayatının bir yerde varlık sebebi olarak görüyor.

Mehtâb!..

Sana, Gerger denen ücrâ ilçeyi daha sonra anlatırım. Üç bin nüfuslu, etrafı dağlarla çevrili, doğu tarafı ise Fırat'la biten bir yer. İlçe merkezi, küçük ve bakımsız. Ama Kan Boğazı denen dar geçit ile başlayan coğrafyası, ürpertici bir güzelliğe sahip. Sanırım kışı korkunç, o tarzda birkaç lakırdı şimdiden kulağıma çalındı. Fakat baharının ne kadar güzel olabileceğini, tasavvur bile edemiyorum.

Güyâ, Gerger'i daha sonra anlatacaktım, değil mi? Sustum işte.

İlçe Milli Eğitim Müdürü, son âna kadar Çet'e gitmekten caydırmak için ne diller döktü, bilemezsin. Âkibetinin sizden farklı olmadığını söylememe gerek yok elbet. Biliyorsun ki, beni Çet öğretmenliğinden, bütün dünya toplansa caydıramazdı. Bu uğurda sizleri, bilhassa annemi ne kadar üzdüğümü biliyorsun.

Orta yaşta bir köylü vatandaşın Toros model eski arabası ile Çet yoluna girdiğimizde, müdürün anlatmaya çalıştıklarının bir kısmını endişeyle hissetmeye başladım. Yol dediğime bakma sen, lâfın gelişi öyle.

Aslında yol falan yok. Ne zaman açıldığı belli olmayan, kıvrıla büküle; tırmana tırmana birkaç küçük köyü de geride bıraktıktan sonra dağın eteklerinde neredeyse yol olmaktan çıkan çetin bir patika, demek belki daha doğru olacak.

Hava buralarda hâlâ çok sıcak olduğundan, şoför ister istemez camını açıyor. Bu durumda da toz yutmaktan başka, yapılacak bir şey kalmıyor. Bazen arabanın altı yüksek taşlara biniyor, bazen tekerin altından fırlayıp bütün gücüyle alttan vuran bir taşın gürültüsüyle ödüm patlıyor. Arada bir de, beklenme-

dik bir çukura, bir daha çıkamayacakmışız gibi düşüyoruz. Asıl korkum ise, bu eski ve bakımsız arabanın bizi yolda, bu dağ başlarında bırakması, hattâ büsbütün dağılması.

Korkuyorum Mehtâb!..

Türkçesi, bölge halkının tamamı gibi bozuk ve aksanlı olan, kibar görünmek için durmadan konuşan bu köylü vatandaştan korkuyorum. Meraklı bakışlarını dikiz aynasında üzerimde gezinirken fark ettiğimden beri iyice korkmaya başladım.

Sanırım bakışlarını yakaladığımı farketmiş olacak ki, bir daha aynaya bakmadı. Ama konuşmayı gittikçe arttırdı. Neler anlattığını söylememe gerek yok. Daha çok bölge ile ilgili. İnsanlarının misafirperverliğinden, yabancılara karşı ne kadar iyi olduklarından dem vurup durdu. Zaman zaman da bölgenin mahrumiyetlerinden yakındı.

Belki komik bir adam değil ama, bir iki sefer, o şartlarda bile gülmeme sebep oldu. Anlayacağın büsbütün eğlencesiz bir yolculuk da sayılmazdı.

Çet'in bağlı bulunduğu son köyü de bitirip dağa tırmanmaya başladığımızda ilk defa bir pişmanlık duyar gibi oldum. Her şeyden, herkesten, hepimizden çok uzakta, belki bin yıllık bir mesafede ve kendimi yapa yalnız hissetmiştim.

Şükür ki, o his uzun sürmedi. Yoksa hıçkıra hıçkıra ağlayabilir, Çet denen yayla köyünü hiç görmeden geri dönebilirdim.

Mehtâb!..

Çok yorgunum! Bu taş evde, tavanından topraklar dökülen bu odada, fare tıkrıtlarının tedirginliği içinde yine de uyanık kalamıyorum. Sızıp kalmak üzereyim. Bu ilk gecede ölmez, ya da sabaha çıldırmadan uyanabilirsem söz, bütün detayları yazacağım, tamam mı?..

Senin gözlerinden, annem ile babamın ellerinden öpüyorum kardeşim.

Ablan Elif.

11 Eylül

Mehtâb! Yoksa sevgili kardeşim mi, demeliyim?..

Ama ben sana, Mehtâb, demeye alışmışım. Sonra sadece ismini yazınca çok uzaklarda değil de karşımda imişsin gibi hissediyorum.

Mehtâb!..

Dün gece yanımda olmanı ne çok istedim, anlatamam.

Dün, yarı baygın uykuya dalmadan önce, sana yolculuğun gerisini anlatma sözü vermişim. Anlatmam da gerekiyor. Ancak dün gece yaşadıklarım, hissettiklerim daha öne geçti. Yine de önce yolculuk kısmımı bitireyim.

Son köyü de geçtikten sonra, yol neredeyse bitmiş gibiydi. Artık tamamen dağ yolunda idik. İkimizden başka, kimse yoktu; kimse yaşamıyordu sanki. Birden dünyanın dışına çıkmış gibi hissetmeye başladım, sanki çok uzak bir gezegende gözlerimi açmıştım. Burada ne aradığımı, nereye gittiğimi, bu adamın kim olduğunu da bilmiyordum.

Adam, makineli tüfek gibi, durmadan konuşuyordu. Yaklaşık yarım saati aşkın bir tırmanıştan sonra, zirveye yakın, doğuda bir yeri parmağıyla göstermeye çalışarak;

“Şurası Beyaz Su!” dedi. “Kayadan fışkıran muhteşem bir kaynak, görmek istersen uğrayabiliriz.” dedi.

“Yok!” dedim, telaşla. “Önce hayırlısı ile bir Çet’e varalım, buralara gelecek vaktim de olur.”

İtiraz etmedi. Hattâ üzerinde durmadı bile, sanki hiç öyle bir teklifte bulunmamış gibi başka bir mevzua geçti.

Neyse ki, hiç bitmeyecekmiş gibi görünen dağı aşmıştık. Sol tarafa doğru kıvrıldığımızda akşam güneşinin tutuşturduğu yeşil bir vâdi, bütün ihtişamıyla görünmeye başlamıştı.

Burası, yüksek bir dağ platosunun içinde kalmış, el değmemiş bir yerdi. Vâdinin batı ucunda birkaç ev görünüyordu. Kaptan sormama fırsat vermeden,

“İşte Çet!” dedi.

Mehtâb!..

O anda gözlerimin önünde her şey bir ânda silindi. Geride sadece ateş kusan silâh sesleri, mermi ıslıklamaları ile canhıraş feryatların cehennemi kalmıştı. Bir de genç bir bedenden ılık ılık akmakta olan kan; kalbimden, kalbimizden, canımızdan akan bir kan.

Kaç yıl öncesiydi, Mehtâb? Bu uğursuz yerde abimizin şehid düştüğünün üzerinden kaç yıl geçti?.. Son nefesini verirken nereye bakıyordu? Şu yüksek dağa mı? Hayırsız, denen dipsiz uçuruma mı? Nereye?..

Çıldırarak gibi olmuşum. Şoförün uyanmaması için toparlanmam gerekiyordu. Ama ne mümkün? Hıçkırığımı tutamadım.

Şoför, zank diye arabayı durdurdu. Telâşla bana döndü. Şaşkıncıydı.

“Niye ağlıyorsunuz hoca hanım?” dedi. “Pişmansanız, hemen geri dönelim. Müdür beyin bana kesin talimatı var; istemezseniz sizi geri götürmemi emretmişti.”

“Yok!” dedim. “Bir ân duygulandım işte. Pişman falan değilim. Gidelim.”

“Emin misiniz, hoca hanım? Dönebiliriz. Sizin için belki daha iyi olur.” diye tekrarladı.

Bu köylü vatandaşın samimî duyguları, içimdeki katılığı büsbütün yumuşatmasa da hoşuma gitmişti. Müdür beyin inceliği de tabî.

Israrım üzerine devam ettik.

Çet dediğin, yedisekiz hâne Mehtâb. Bunlar, yaz-kış burada yaşayanlar. Bir de yazlıkçılar, yaylacılar var. Hemen her tarlada bir yazlık ev var. Ev dediğime bakma, ihtiyaçlarını karşılayacak tek veya iki odalı, tek katlı bakımsız evler işte. Aklına bizim oraların dağ evleri falan gelmesin, alâkası yok.

Bir evin önünde durduk. Gelişimizi daha uzaktan farkedene üç-beş çocuk oracıkta bitivermişti. Başka bir evin önü açık balkonunda iki kadın dikilmiş, bize bakıyordu.

Arabadan henüz inmiştim ki, yol arkadaşımın aksanından daha kötü bir Türkçe ile birinin bana,

“Hoş geldiniz, hoca hanım!” dediğini duyup döndüm.

Altmışını henüz aşmış, hafif kilolu, yanık tenli bir adam. Kendinden emin bir duruşu var. Yüzündeki hafif gülümseme olmazsa, bakışlarından korkmamak mümkün değil.

Meğerse Çet’in ağası da, paşası da, muhtarı da o imiş. İsmi, Rıza. Geleceğimi günler öncesinden haber almış.

Evine buyur etti. Yok, diyecek hâlim mi vardı, ne deseler yapmak zorundayım.

Eve çıktık. Nisbeten iyi bir ev. Duvarları taş ve beton karması. Diğer evlerin taş ve çamurdan olduğunu görmüştüm. Ama sana Rıza’nın evini anlatmayacağım; onu, sıra kendi evime geldiğinde anlatırım.

Güzel bir sofraya kurmuşlar, yer sofrası. Aman yerde bağdaş kurup oturmak ne ölüm imiş. Bereket ki, her zamanki gibi üzerimde kot pantolon vardı, etek olsa dünyada oturamazdım. Etek sevmemenin de iyi tarafları varmış, anlayacağın.

Dağ yolu acıktırılmıştı. Mis gibi köy tavuğu, tereyağlı bulgur pilavı ve tadını asla anlatamayacağım harika bir yoğurt. Hele gelirken gördüğüm tarlalarda yetiştirilmiş domates, biber ve salatalıklara bayıldım.

Yemekten sonra şoför, Rıza’nın bütün ısrarlarına rağmen kalmayıp Gerger’e dönmek üzere, akşamın çöktüğü bir saatte Çet’ten ayrıldı.

Kaç sefer, “Gitme, beni de götür!” diyecek oldum, ama diyemedim. Onun gidişine niçin o kadar üzüldüğümü de bilmiyorum. Belki de, o gidince bir daha asla buradan ayrılamayacağımı düşünüyordum.

Rıza, o geceyi kendilerinde geçirmemi istedi ama kabul etmedim. Bana ayrıldığını düşündüğüm eve yerleşmek için acele ediyordum. Israrın işe yaramayacağını anlamış olacak ki, daha fazla direnmedi.

Sana ev ve okulumu nasıl anlatabilirim ki, Mehtab!.. Anlatacaklarımı hayâl etmen lâzım. Gözlerini kapat ve sesimi duymaya çalış.

Alt katı bir zamanlar ahır ve samanlık olarak kullanılmış iki katlı bir ev. İkinci kata tahta bir merdivenle çıkılıyor. İki oda bir hol, daha doğrusu; iki oda bir salon gibi düşün. Belki de, salon dediğim yeri büyükçe bir hol olarak düşünmen daha doğru olacak. Dairenin kapısı doğrudan hole açılıyor. Sağında ve solunda büyükçe iki odası var. Girişe göre sağdaki oda, sınıf olarak talebelere ayrılmış, okulum yani. Soldaki oda ise evim. İçinde eski bir ocak, duş ve bulaşık yıkamak için sadece tabanı çimentodan bir “çimecek”.

Düşünsene; burada yıkanacak, burada bulaşık ve çamaşırlarımı yıkayacağım. Evde su yok. Bahçede çok güzel bir kaynak var ama nedense eve taşıyan olmamış. Oradan kova ile su alınacak, soba veya tüpün üzerinde ısıtılacak ve yıkama işlerinde kullanılacak.

Daha da kötüsü, evde tuvalet yok. Bahçenin uzak bir köşesinde, tuvalet diye yapılmış bir şeyler var ama pislik içinde. Önce orayı bir şeylere benzetmem lâzım, ama nasıl?..

Akşam gün batımından sonra hiçbir şekilde oraya gidebilmeme imkân yok. Bu da ikinci saatlerinden itibaren su ve çay içmemek, meyve yememek demek. Çok zor bir tercihte bulunmuşum. Ama yılmayacağım, ölsem de dönmeyeceğim.

Evimde dolap falan hayâl etmen de gerekmiyor. Yok. Odamın bütün lüksü, Çet’in tarla ve bahçelerine bakan pencerenin önündeki tahta divan. Bir de tam karşı duvarın içine gömülmüş yüklük. Yüklükteki öte beri ve yatakları, tavandan sarkan eski bir perde odadan ayırıyor.

Evin duvarları, dışarıdan taş ve çamurdan. İçeriden ise beyaz, daha doğrusu açık krem bir çamurla sıvanmış. Yerler de aynı şekilde toprak. Tavan ise kereste ve tahtalardan ibâret. Üstüne kalın bir tabaka toprak serilmiş. Daha sonra da her nasılsa sacdan bir çatı yapmışlarda kışın akıtma ve kar küreme derdi bitmiş, hiç değilse.

Bereket ki, evde elektrik var. Çet yaylasının medeniyet nimetlerinden tek hissesi, elektrik. Tabii onun varlığına ne kadar şükrettiğimi, ne kadar sevdiğimi söylememe gerek yok. İlk maaşımla küçük bir televizyon alabilirsem, en azından dünya ile bir irtibatım olacak.

Çünkü burada telefon da yok. Cep telefonları ise çekmiyor. Bazı yüksek tepelerde zar zor çektiği söylendi ama, ne kadar doğru; bilmiyorum.

Geçirdiğim ilk geceye gelince.

Yatağımı, hiç değilse yerden yüksekte diye divanın üstüne yaptım. Pencerede geniş aralıklı bir parmaklık var. Parmaklıkların arasından bir çocuk, hatta bir parça zayıf bir insan rahatlıkla içeri girebilir. Yerden yüksekteyim ama maalesef boydan boya balkonumsu bir şey yapmışlar. Hemen her evin önündeki bu yapıya oturma, diyorlar. Anlayacağın ikinci kata herkes rahatlıkla çıkabilir. Bir taşla camı kıran, elini uzatsa saçlarımdan tutup parmaklığa doğru çekebilir.

Gecenin bir vaktinden sonra yatağımı pencereden görünmeyen kör bir noktada yere serdim ama bu kadarını düşünebilmem için önce iyice bir korkmam gerekiyormuş.

Sana bir önceki mektubu bitiremeden neredeyse sızmıştım zaten. Birkaç el silâh sesiyle yataktan fırladığımda az kalsın başım yüksek tavana değecekti.

Kendimi bir anda divanın altında bulmuştum.

Cân tatlı imiş Mehtab!.. Korkudan nasıl titrediğimi söylememe gerek yok. Silâh sesleri kesilmiş ama dışarıdan başka ses-

ler geliyordu. Biri avaz avaza Kürtçe bağıyordu. Biraz dikkat kesilince sesi tanıdım; Rıza'nın sesiydi.

Nitekim birkaç dakika sonra okulun bahçesinden seslenmeye başladı:

“ Elif Öğretmen, Elif Öğretmen!..”

Pencereye yaklaşıp güçlkle cevâb verdim.

“Kusura kalma, akşamdan söylemeyi unuttum. Bazen kümes veya ağıla vahşi hayvanlar saldırebiliyor, silâh sıkmak zorunda kaldım. Seni ikaz etmem gerekiyordu. Hata oldu.”

Yollu bir şeyler söyledi fakat çoğunu anlayamadım. Bir ân ağızma geleni söylemek, küfretmek, bağırp çağırmaq geldi içimden ancak yapamadım. Sadece büyük bir iç boşalmasıyla hıçkırma hıçkırma ağlamaya başladım.

Belki bunları sana anlatmamam lâzım, ancak söz verdim bir kere. Ölmek var, sözümüzden dönmek yok. Bütün yaşadıklarımı, duyduklarımı, hissettiklerimi sana yazmaya devam edeceğim.

Sen de sözünde durup, annem ve babama bunlardan bahsetmeyeceksin. Onların mektupları her zaman ayrı olacak.

Neyse, bir yarım saat kadar ağladıktan sonra, az önce dediğim gibi, yatağıma kör bir noktaya serip tekrar uyumaya çalıştım. Ne var ki, uyku falan kalmamıştı. Dışarıdan, uzak yerlerden gelen vahşi hayvan seslerine alıştım derken, bu sefer de tahta tavandan tıktırtılar gelmeye başladı. Kısa zamanda farelerin tavanı mesken edindiğini anladım; koşuşturup duruyorlardı. Onlar koşuştururken de tahta aralıklarından ince bir toprak dökülüyordu. Odanın içi toz ve toprak kokmaya başlamıştı.

Farelerden ne kadar korktuğumu bilirsin. Ya yere inerlerse, diye ödüm patladı. Mecburen kalkıp ışığı yaktım.

Altmışlık eski bir ampulün aydınlattığı bu odada, atıldığı tımarhaneye alışamayan yarı deli bir hasta gibiyim Mehtâb! Her ân delirebilir veya korkudan ölebilirim.

Sana bu satırları yazdığımı göre, ölmediğimi veya delirmedığimi anlayabilirsin tabii. Ancak çok zor bir gece idi kardeşim, çok zor.

Ablan, Elif.

KADER!

Akşama yemek yapmamasını, Kader, öğle saatlerinde gelip haber vermişti.

“Neden?” diye gülümseyerek sormuştu.

Rıza'nın küçük kızı, biraz mahcûb, ama daha çok gurur karışık çocukça bir sevinçle:

“Bize davetlisiniz öğretmenim!” diye cevâb vermişti.

Kader, bu küçük yerde karşılaştığı ilk talebesiydi. Dedğine göre, dördüncü sınıfa geçmiş, fakatokul muallimsiz kalınca diğer talebelerle birlikte iki yıllık bir kayıp yaşamışlardı.

Yaşına göre, uzun boylu duruyordu. Bacaklarının üzerinde sağlam ve çevik bir duruşu vardı. Omuzları gergindi, kolları güçlü görünüyorlardı. Gözlerinin içi hariç, bütün teni yanıktı. Belli ki, yaz boyunca yayla güneşinde kavrulmuştu.

Siyah saçlarını hiçbir şeye benzetemiyordu. Kader'in saçlarına benzer bir saç kimsede görmediğine emindi. Parlak yılan derisi gibi siyah olması neyse de, tellerinin kalınlığı olacak şey değildi. Kendi saçlarından üç beş teli örgü yapsa Kader'in saçının bir teli yapmazdı.

Üstelik, uzun boyuna rağmen bel çukuruna kadar iniyorlardı. Ensesinin üst tarafından itibaren inen bu hasır örgü, neredeyse bir kol kalınlığındaydı. Geniş alnından itibaren toplanıp taranmıştı.

Her iki kulağının altından kıvrılan zülüfleri, ustaca şekillen-dirilmiş gibi duruyordu. Geniş alnının yarısını bir kavisle ka-patan kakkülü, bir tutam saçın altından geçirilip örgüye dahil edilmişti.

Elif, hayranlıkla bir müddet daha Kader'i seyrettikten sonra çenesini okşamıştı.

“Bak Kader’cik, yemeğin sizde pişmesi bu akşamlık da ka-bul. Ama sizde değil, bende yiyelim. Sen, payımıza ne düşü-yorsa, hazır olduğunda kapıp getir; ben de bu arada salatayı hazırlarım, olmaz mı?”

Upuzun ve kıvrık kirpiklerinin derinliğini arttırdığı siyah gözlerinde bir sevinç parıltısı hâkimiyetini kurduktan sonra, “Tamam öğretmenim.” deyip dönüp gitmişti.

Malaz taraflarından itibaren Çet Vâdisi’ni altın huzmelere boğan akşam güneşinin saltanatı, sona yaklaşmış bir şehrâyin gibi devam ediyordu. Evlerin hemen önündeki tarla sınırları boyunca yükselen kavakların sararmış yaprakları, bu demler-de güneşin neredeyse yere paralel düşen huzmeleri altında, dünyanın başka bir yerinde tasavvur edilemeyecek kadar par-lak kanarya sarısına bürünmüştü. Hafif bir meltemle ürperen bu altın yapraklar, büyüleyici bir raksın küçük kımıldanışları gibi, Elif’in yüreğine dokunuyordu.

Pencerenin önüne çıkardığı sandalyesine oturmuş, kendi-sinden geçmiş gibi, vâdinin bütün hareketlerini takib etmeye çalışıyordu.

Az önce derenin karşı tarafından önüne kattığı üç beş da-var ve bir düzineye yakın keçileriyle eve dönmekte olan toy bir delikanlının tutturduğu türküyü dinlemişti. Terbiye edil-memiş, henüz hadlerine oturmamış olsa bile sesi yanıktı.

Şimdi de başka bir köylü, önüne kattığı inekleriyle Hezar-manüg taraflarından gelmiş, en batıdaki evlere doğru gidi-yordu. Hayvanlarını sevketmek için Kürtçe olarak söylediği

sözlerden bir şey anlamıyordu. Ama anladığı kadarıyla teşvik edici, alttan alıcı bir şeyler söylüyordu hayvanlara; sesi yumuşak ve candandı.

Uzak kayalıkların birinden de, o ana kadar duymadığı keklik sesleri yükseliyordu. Ötüşlerinde insanı çeken büyüleyici bir âhenk, bir dâvet vardı. Yandaki evlerden de karşılık veren kafes kekliklerinin sesleri yükseliyordu.

“Keşke ne söylediklerini anlayabilseydim.” diye geçirdi.

Sonra buruk bir gülümseme çifte gamzelerinden havalandı. Keklikler şöyle dursun, çocuklarını okutmaya geldiği bu insanların bile dilini bilmiyor, ne söylediklerini anlamıyordu. Bereket ki, çocukların okula hiç başlamamış olanları bile büyüklerden daha iyi Türkçe konuşuyordu. Şaşkınlıkla bunun nasıl mümkün olduğunu sorduğunda Kader;

“Öğretmenim, televizyondan öğreniyorlar.” demişti.

Tahta merdivenden Kader’in tırmandığını görünce kalkıp ona doğru birkaç adım attı. İki eli de doluydu. Sağ elinde kalaylı, küçük bakır bir sitil (kova), sol elinde ise bir çıkın vardı.

“Ne bunlar Kader?” diye sordu gülerek.

“Ayran ve ekmeği getirdim öğretmenim, annem de yemeği getiriyor.”

Daha sözünü bitirmeden annesi de bahçede görünmüştü. Elli yaşını henüz yakalamış bir köylü kadını idi. Bakımlı ve temizdi. Bunu Elif, önceki akşamüstü ağırlandırken de farketmişti.

Genç kızlığında İstanbul’da yaşadığını, Rıza ile evlendikten sonra Çet’e döndüğünü öğrenmişti. Gerçi buralıydı ve Rıza ile akrabaları da, ama âilesi yıllar önce İstanbul’a göçmüş, o da ilk genç kızlığını İstanbul’da yaşamıştı. Onun için de hem Türkçesi düzgündü, hem de köylülüğe bütünüyle dönmemiş, yarı şehirli kalmaya muvaffak olmuştu.

“Niye zahmet ettin, Seher Hanım?..”